

Udbytteforsøg med varmvandsbehandlet Seksradet Byg i Sommeren 1908.

Af M. L. Mortensen.

4. Beretning fra De samvirkende danske Landboforeningers plantepatologiske Forsøgsvirksomhed.

Efter at de i Sommeren 1907 paa Bornholm anstillede Observationsforsøg*) havde udpeget to forskellige Fremgangsmaader som omtrent lige gode til Bekæmpelse af Stribesyge (*Pleospora graminea*, *Helminthosporium gramineum*) hos Seksradet Byg, var den næste Opgave for den plantepatologiske Forsøgsvirksomhed den: ved betryggende Udbytteforsøg at faa konstateret, hvilken af disse to Metoder der gav det største Høst-udbytte, samt tillige, hvor stor en Udbytteforøgelse der i det hele opnaaedes ved Afsvampningen.

Til Brug ved Forsøgene anskaffedes et Parti Seksradet Byg (Tystofte seksradede), avlet paa en større Gaard ved Taastrup, hvor der efter Opgivelse af Konsulent *H. Kryger Larsen* i 1907 var ca. 25 pCt. Stribesyge**). Endvidere udarbejdedes en udførlig Arbejdsplan, der mangfoldiggjordes og tilstilledes de lokale Konsulenter og Forsøgsassistenter, som havde paataget sig Arbejdet ved Forsøgene. Hovedpunkterne i denne Arbejdsplan var følgende:

Forsøget anlægges med 10 Fællesparceller paa $\frac{3}{200}$ Td. Ld., hvoraf $\frac{1}{200}$ ved Høsten fraskæres som Værnebælter, saa at der høstes $\frac{1}{100}$ Td. Ld. Der prøves to forskellige Varmvandsbehandlinger samt ubehandlet.

*) Se herom *F. Kølpin Ravn*: Forsøg med Varmvandsbehandling af Seksradet Byg. 2. Beretning fra De samvirkende danske Landboforeningers plantepatologiske Forsøgsvirksomhed. Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 15. Bind, Side 159—176.

***) Det paagældende Parti var meget storkornet (Kornvægt 38 Mgr.).

Afsvampningen udføres helst paa et Sted, hvor der er indrettet en Anstalt til Varmvandsbehandling. Hvor der ingen saadan findes i Nærheden, søges Afsvampningen foretaget, hvor der er Adgang til Damp, da det ellers vil være vanskeligt at holde Temperaturen konstant under Behandlingen. Af samme Grund maa den benyttede Beholder være saa stor som muligt.

1. Behandlingsmaade. Der afvejes 50 Pd. Byg, som hældes i en løst vævet Sæk. Sækken med Bygget anbringes i en Beholder med koldt Vand og henstaar her i 3 Timer, tages derpaa op og henstaar yderligere 10 Timer, inden Varmvandsbehandlingen foretages. Denne bestaar i 20 Dypninger i Løbet af 5 Minutter i varmt Vand paa 50—51° C. Efter Behandlingen hældes Bygget straks ud paa et rent Loft el. lign. Sted, bredes ud i et tyndt Lag og omrøres med en Rive for at afsvales saa hurtigt som muligt.

2. Behandlingsmaade. 50 Pd. Byg dypes (uden nogen Forbehandling) 20 Gange i Løbet af 5 Minutter i varmt Vand paa 56—57° C., hvorefter det straks styrtes ud til Afsvaling som nævnt under 1. Behandlingsmaade.

Saanningen udføres som Regel Dagen efter Afsvampningen; tvinges man til at lade Bygget ligge i flere Dage, maa man ved daglig Omrøring sørge for, at det ikke tager Skade. Saamængden er af den uafsvampede Prøve 180 Pd. pr. Td. Ld., altsaa 2.70 Pd. pr. Parcel à $\frac{3}{200}$ Td. Ld. For at finde Saamængden af de afsvampede Prøver, vejer man hver af disse, umiddelbart før Udvejningen til Parcellerne skal foregaa, og beregner Saamængden derefter. Har de oprindelige 50 Pd. i en af Prøverne optaget saa meget Vand, at den nu vejer 55 Pd., bliver Saamængden pr. Parcel $\frac{2.70 \cdot 55}{50} = 2.97$ Pd. Samtidig med Prø-

vernes Udvejning udtages af hver af de to forskelligt behandlede Partier samt af det uafsvampede Parti en Prøve paa ca. $\frac{1}{2}$ Pd., der mærkes paa betryggende Maade og straks afsendes til Konsulent M. L. Mortensen, Lyngby. Disse Prøver benyttes til Undersøgelse af Spireevnen.

Det følger af sig selv, at der ved Forsøgets Anlæggelse iagttages alle de Forsigtighedsregler, der anvendes ved ethvert omhyggeligt udført Markforsøg. Det benyttede Jordstykke maa fremfor alt være saa ensartet som muligt. Til hvert Forsøg benyttes en Lommebog, hvori noteres alt, hvad der kan være af Betydning for Forsøget.

Kort efter Skridningen bestemmes Procentmængden af sribesyg (og brandige) Planter. Dette sker paa den Maade, at der i hver Parcel (i Værnehælterne) oprykkes 200 Planter lige for Haanden, og Antallet af sribesyge (og brandige) blandt disse noteres i Lommebogen.

Ved Høsten fraskæres Værnehælterne. Naar Bygget er tjenligt til Hjemkørsel, bestemmes den samlede Vægt af Afgrøden fra hver Parcel, og Bundterne mærkes paa betryggende Maade. Om muligt tærskes hver Parcells Afgrøde for sig, og Vægten af det rene, usorterede Korn fra hver Parcel bestemmes; lader dette sig ikke gøre, tærskes og vejes de 10 sammenhørende Parcellers Afgrøde under eet.

Efter denne Plan anlagdes Forsøget i Foraaret 1908 paa 6 forskellige Steder. Der meddeles her en Oversigt over disse, over Forsøgsværternes Navne, over de lokale Planteavlsudvalg, i hvis Distrikter Forsøgene er anlagte, over de Konsulenter,

som har udført Forsøgsarbejdet, og over de i hvert Tilfælde forhaandenværende Jordbunds- og Ernæringsforhold.

1. Proprietær *P. Andersen*, Sejersgaard pr. Rønne (Bornholms landøkonomiske Forenings Planteavlsudvalg). Forsøgsarbejdet udført af Konsulent *O. Elberg*, Frydenlund, Rønne. God sandmuldet Jord; Forfrugt 2. Aars Kløver og Græs, gødet med Ajle; til Bygget ingen Gødning.

2. Brygger *L. J. Andersen*, Haudrup (Planteavlsudvalget for Københavns Amts Landboforeninger). Forsøgsarbejdet udført dels af Forsøgsværten, dels af Konsulent *H. Kryger Larsen*, Taastrup. Lermuldet Jord med leret Undergrund; Forfrugten staldgødet Rug; til Bygget ingen Gødning.

3. Gaardejer *H. Baun*, Højbjerg pr. Helsingø (Planteavlsforeningen for Frederiksborg Amt). Forsøgsarbejdet udført af Konsulent *Boberg Borke*, Hillerød, og dennes Assistent. Sandmuldet Jord med sandblandet Ler som Undergrund; Forfrugt Roer, gødet med 25 Læs Staldgødning pr. Td. Ld.; til Bygget 4000 Pd. Kalk pr. Td. Ld., men ingen Gødning.

4. Gaardejer *S. Sørensen*, Høver pr. Galten (Høver og Omegns Landboforenings Planteavlsudvalg). Forsøgsarbejdet udført af Forsøgsassistent *H. Rosager*, Klank pr. Galten. Sandmuldet Jord med sandblandet Ler som Undergrund; Forfrugt Kaalroer, gødet med 25 Læs Staldgødning og 100 Pd. Chilisalpeter pr. Td. Ld.; til Bygget 4000 Pd. Kalk pr. Td. Ld., men ingen Gødning.

5. Husejer *Isak Svendsen*, Granbæk pr. Brønderslev (Planteavlsudvalget for Hjørring Amts Landboforeninger). Forsøgsarbejdet udført af Konsulent *H. Calundan*, Hjørring, og dennes Assistent. Sandmuldet Jord med Sandundergrund; Forfrugt Roer, gødet med 15 Læs Staldgødning og 300 Pd. 18 pCt. Superfosfat pr. Td. Ld.; til Bygget 20 Læs Staldgødning pr. Td. Ld.

6. Gaardejer *Rask Jensen*, Gjesing pr. Guldager (Planteavlsudvalget for Ribe Amts vestre Landboforeninger). Forsøgsarbejdet udført af Konsulent *J. Overgaard*, Varde, og dennes Assistent. God sandmuldet Jord med sandet Undergrund; Forfrugt Roer, gødet med 30 Læs Staldgødning, 200 Pd. Superfosfat og 150 Pd. Chilisalpeter pr. Td. Ld.; til Bygget 200 Pd. Superfosfat og 200 Pd. Chilisalpeter pr. Td. Ld.

Jeg benytter Lejligheden til at bringe saavel Forsøgs-

værterne som de lokale Konsulenter, der har udført Forsøgsarbejdet, min og Forsøgsvirksomhedens bedste Tak.

Afsvampningen af Saasæden til Forsøgene udførtes i Dagene fra den 22. April til den 1. Maj 1908, saaledes som det fremgaar af Tabel 1. Efter Planen skulde Saaningen overalt være udført Dagen efter Afsvampningen og samtidig Prøven til Spiringsundersøgelse være afsendt. Dette har imidlertid ikke kunnet gennemføres. Forsøget ved Brønderslev blev saaet samme Dag, som Afsvampningen udførtes, Forsøgene ved Højbjerg, Høver og Gjesing Dagen efter, Forsøget ved Haudrup 4 og Forsøget paa Sejersgaard 13 Dage efter Afsvampningen. Heller ikke Forsendelsen af Prøverne til Spiringsundersøgelse foregik saa regelmæssigt som ønskeligt. Medens saaledes Prøverne fra Sejersgaard og Brønderslev kunde lægges til Spiring Dagen efter og Prøverne fra Højbjerg to Dage efter Afsvampningen, gik der for Prøverne fra Haudrup og Gjesing 5 og for Prøverne fra Høver 6 Dage, inden dette kunde finde Sted. Tillige viste der sig at være særlige Vanskeligheder ved Forsendelsen af saadanne Prøver, der har været underkastet en delvis Opblødning og derfor har indledet Spiringen og aander stærkt. Den mere eller mindre lufttætte Indpakning havde øjensynligt virket uheldigt paa flere af Forsendelserne, der ved Aabningen havde en ejendommelig fuselagtig Lugt. Forsendelse af Prøverne er imidlertid nødvendig, og der maa derfor ved lignende Forsøg i Fremtiden sørges for en bedre Indpakkingsmaade og for hurtigere Forsendelse.

I Tabel 1 er opført Procentantallet af spirede Korn efter 2 og 8 Døgn's Forløb. Tallene er Gennemsnit af 4 Parallel-Undersøgelser med 100 Korn. Ser man først paa Procentantallet af spirede Korn i 8 Døgn («Spireevnen»), vil man finde, at den ubehandlede Prøve overalt er spiret særdeles godt med 95—97 pCt., og paa en enkelt Undtagelse nær er begge de varmvandsbehandlede*) Prøver spirede med praktisk taget samme Procenttal som den ubehandlede. Den eneste Undtagelse er den ved 56—57° C. behandlede Prøve fra Sejersgaard. Denne har aabenbart været behandlet for stærkt; Temperatu-

*) I Tabellerne betegner I stadig den Prøve, der er behandlet ved 50—51° C. efter forudgaaende Udblødning, II den Prøve, der er behandlet ved 56—57° C. uden Forbehandling.

Tabel 1. Spiringsforsøg i Filtrerpapir ved almindelig Stuetemperatur.

Forsøgssted	Afsvam- pet den	Lagt til Spi- ring den	pCt. spirede Korn i 2 Døgn			pCt. spirede Korn i 8 Døgn		
			Ube- handlet	I	II	Ube- handlet	I	II
1. Haudrup	24/4	29/4	63	76	57	95	95	94
2. Højbjerg	24/4	26/4	70	93	86	96	99	97
3. Sejersgaard . . .	22/4	28/4	69	62	51	95	95	83
4. Høver	30/4	5/5	71	25	23	96	97	97
5. Brønderslev . . .	29/4	30/4	65	70	70	97	97	97
6. Gjesing	1/5	6/5	64	78	74	97	96	96

ren 57° C., har imidlertid ikke været overskredet, men Nedgangen i Spireevnen skyldes vistnok en mangelfuld Afsvaling. Medens saaledes Spiringsprocenten i 8 Døgn i det hele viser stor Regelmæssighed, er Procenttallene for Spiringen i 2 Døgn (»Spirehastigheden«) mere variable. Allererst falder det i Øjnene, at den ubehandlede Prøve viser ret forskellige Tal, fra 63 til 71; dette er imidlertid let forklarligt. Spiringsbestemmelsen fandt Sted i et almindeligt Beboelsesrum, hvor Temperaturen var noget svingende fra Dag til Dag; og da Prøverne ikke var lagt til Spiring samtidig, maatte dette nødvendigvis give sig Udslag i noget forskellig Spirehastighed. Prøverne fra samme Forsøgssted er derimod lagt til Spiring samtidig og kan derfor altid sammenlignes. I tre af Forsøgene (Højbjerg, Brønderslev og Gjesing) har begge de varmvandsbehandlede Prøver spiret hastigere end den ubehandlede; af Prøverne fra Haudrup har den ved 50—51° behandlede en betydelig større, den ved 56—57° behandlede en lidt lavere Spirehastighed end den ubehandlede; de varmvandsbehandlede fra Sejersgaard har begge lavere, den ved 56—57° behandlede betydelig lavere Spirehastighed end den ubehandlede Prøve; dette sidste staar vistnok i Forbindelse med den før nævnte mangelfulde Afkøling. Mest afvigende er Prøverne fra Høver, der i to Døgn kun har spiret med henholdsvis 25 og 23 pCt., medens den ubehandlede Prøve har spiret med 71 pCt. Det maa imidlertid erindres, at der for disse Prøvers Vedkommende var hengaaet 6 Dage efter Afsvampningen, inden de blev lagt til Spiring, og har de i denne Tid været opbevarede

i lukkede Poser, er det intet Under, at Spirehastigheden er gaaet ned.

Angaaende Spirehastigheden i Marken foreligger der kun Oplysninger fra tre af Forsøgene, i hvilke alle tre Prøver spirede omtrent lige hurtigt.

Ved Udvejningen af Prøverne viste den udblødte og ved 50—51° afsvampede Prøve sig overalt betydelig fugtigere end den ved 56—57° afsvampede; den sidste var altid godt »saatør« Dagen efter Behandlingen.

Tabel 2. Oversigt over Procentantallet af sribesyge Planter.

Forsøgssted	Forsøget saet den	Stribesyge- procenten bestemt den	pCt. sribesyge Planter		
			Ube- handlet	I	II
1. Haudrup	$\frac{28}{4}$	$\frac{27}{6}$	17	1	2
2. Højbjerg	$\frac{25}{4}$	$\frac{2}{7}$	19	1	1
3. Sejersgaard	$\frac{4}{5}$	$\frac{14}{7}$	13	1	2
4. Høver	$\frac{1}{5}$	$\frac{28}{7}$	16	0	1
5. Brønderslev	$\frac{20}{4}$	$\frac{22}{7}$	19	1	1
6. Gjesing	$\frac{2}{5}$	$\frac{14}{7}$	15	1	0
Gennemsnit ..	$\frac{81}{4}$	$\frac{13}{7}$	17	1	1

I Slutningen af Juni og i Juli foretoges i alle Forsøgene Bestemmelse af Procentmængden af sribesyge Planter paa den i Arbejdsplanen nævnte Maade. De fundne Tal er opførte i Tabel 2. I den ubehandlede Prøve varierer Procentantallet af sribesyge Planter fra 13 til 19; interessant er det, at Stribesygeprocenten gennemgaaende er lidt større i de Prøver, der er saaede i Slutningen af April, da Vejret var temmelig koldt, end i dem, der er saaede i Begyndelsen af Maj, da Vejret var mildere; men selvfølgelig kan der intet sluttes af disse faatallige Forsøg, der er foretagne under yderst forskellige Forhold. I de afsvampede Prøver varierer Stribesygeprocenten fra 0 til 2 og er i Gennemsnit for begge Prøver 1. Forsøgene bekræfter det i 1907 paa Bornholm vundne Resultat, at man ikke, i hvert Fald ikke uden at skade Byggets Spireevne betydeligt, kan vente at faa Stribesygen helt tilintetgjort; der vil altid blive nogle sribesyge Planter tilbage, fra hvilke næste

Aars Udsæd smittes, og undlader man derfor i et Par Aar at afsvampe Saasæden, risikerer man at faa Bygget stærkt befængt med Stribesyge igen. Det maa derfor ubetinget anbefales at varmvandsbehandle Saasæden af Seksrådet Byg hvert Aar.

I Sommerens Løb blev alle Forsøgene tilsete af denne Beretnings Forfatter, der ogsaa deltog i Afsvampningen af Udsæden til dem alle med Undtagelse af Forsøget i Højbjerg. Som Følge af, at de fire af Forsøgene var anlagte efter Roer, stod Parcellerne gennemgaaende noget ujævnt, aabenbart hidrørende fra en mindre god Fordeling af Roetoppene. Paa Forsøgsresultaterne vilde dette imidlertid aabenbart ikke faa stor Indflydelse, fordi Pletterne var smaa og jævnt fordelte over hele Marken. I øvrigt gav de enkelte Forsøg Anledning til følgende Bemærkninger:

4. Juli. Forsøget i Haudrup var overordentlig smukt og som lokalt Markforsøg betragtet rentud mønsterværdigt. Plantebestanden og Planternes Udvikling var tilsyneladende fuldstændig ens over hele Marken.

7. Juli. Forsøget i Højbjerg var stærkt »plettest«, sandsynligvis hidrørende fra en mindre god Fordeling af Roetoppen i 1907, maaske ogsaa paa Grund af pletvise Angreb af »Rodbrand« i Forsommeren; i tre af de fem Parcelrækker gik der fra Nord til Syd Agerfurer, i hvilke Bygget stod meget daarligt; men da disse Furer gik ligeligt gennem alle Parceller i Rækken, kunde de ikke antages at ville formindske Forsøgets Paalidelighed. Over et Hjørne af Forsøgsstykket sporede tydeligt en gammel Markvej, hvorfor tre Parceller kasseredes her. Ifølge Konsulent *Boberg Borkes* Optegnelser var Bygget tre Uger efter Saaningen overalt gult, maaske hidrørende fra Tørke, maaske ogsaa fra et let Rodbrandangreb, hvilket dog ikke blev undersøgt. Ved Høsten var Bygget paa en Del af Forsøgsstykket gaaet stærkt i Leje.

9. Juli. Forsøget paa Sejersgaard viste nogen Uensartethed, men gav i øvrigt ikke Anledning til særlige Bemærkninger. Der var overalt en Del Meldug og noget Bladpletsyge, tilsyneladende ens i alle Parceller. Naar der var gaaet saa lang Tid mellem Afsvampning og Saaning, hidrørte det fra stærk Regn, der umuliggjorde Markens Behandling. Ved Saaningen var Jorden dog bekvem, og Bygget spirede ret hurtigt og tilsyneladende ens i alle Parceller. Ved Høsten maatte en Parcel af Prøve II udskydes som upaalidelig.

29. Juni. Forsøget i Høver var meget stærkt plettet, aabenbart hidrørende fra en mindre god Fordeling af Roetoppen i 1907. Pletterne var dog ret jævnt fordelte, saa at de ikke skønnedes at ville berøre Forsøgets Paalidelighed synderligt. Ved Høsten maatte en Parcel af Prøve II kasseres paa Grund af, at den havde lidt Overlast.

13. Juli. Forsøget i Brønderslev stod ret jævnt og smukt; dog gik der fra Syd til Nord nogle Agerfurer, i hvilke Byggets Udvikling var meget kummerlig; dette skønnedes imidlertid ikke at ville faa nogen Betydning for Forsøgets Paalidelighed, da det var ens for alle Parceller i de paagældende

Rækker. Ved Tærskningen viste det sig næsten umuligt at faa Bygget tærsket rent, hvilket bevirkede, at der kun foreligger et brugeligt Tal for Kærneudbyttet af Prøve I. Da Kærneprocenten imidlertid i alle de øvrige Forsøg er omtrent ens for alle tre Prøver, kan man med temmelig stor Sikkerhed gaa ud fra, at den ogsaa vilde være det i dette Forsøg, og man kan da paa Grundlag af Kærneprocenten fra Prøve I beregne Kærneudbyttet af de to andre Prøver af deres samlede Vægt.

28. Juli. Forsøget i Gjesing var meget stærkt plettet, maaske for en Del hidrørende fra mangelfuld Spredning af Roetoppen. I Slutningen af Maj stod Bygget pletvis med gule Blade, og en hel Del Planter gik bort, saa at der fremkom tyndere Steder i Afgrøden; Aarsagen til Sygdommen kunde ikke konstateres. Med de forskellige Behandlinger af Saasæden havde Pletterne øjensynligt intet at gøre. Forsøgsværtens eget 6rd. Byg stod hele Sommeren igennem kraftigere end Forsøgsstykket.

Resultaterne af Forsøgene er opførte i Tabel 3. Som det fremgaar af denne, falder Høstdatoen for alle Forsøgene mellem 5. og 14. August. I alle Forsøgene, med Undtagelse af Forsøget paa Sejersgaard, er alle de ti sammenhørende Parceller tærskede under eet, og den samlede Kærneafgrøde vejlet. Hvor man kun har saa faa Spørgsmaal og benytter et saa stort Antal Fællesparceller som i disse Forsøg, maa denne Fremgangsmaade anses for tilladelig, naar man i Forvejen har udskudt de Parceller, der af en eller anden Grund maa anses for at være upaalidelige. I Forsøget paa Sejersgaard blev hver Parcel tærsket og dens Kærneafgrøde vejlet for sig.

Som man vil se af Tabel 3, er Kærneudbyttet af de afsvampede Prøver i alle Forsøg uden Undtagelse højere end Kærneudbyttet af den ubehandlede Prøve. Nederst i Tabellen er opført Gennemsnitstallene for de fem første Forsøg, idet der ses bort fra det noget upaalidelige Forsøg i Gjesing. Som man vil se, er det gennemsnitlige Kærneudbytte efter de to forskellige Afsvampningsmetoder lige stort og 2.3—2.4 Ctn. større end Kærneudbyttet af den ubehandlede Prøve. Ogsaa Halmudbyttet af de to afsvampede Prøver er lige stort, 3 Ctn. større end Halmudbyttet af den uafsvampede Prøve. Kærneprocenten er omtrent den samme for alle tre Prøver.

Ser man paa Tallene fra de enkelte Forsøgssteder, vil man finde nogen Uregelmæssighed i Forholdet mellem de to afsvampede Prøver: snart har I, snart II givet det største Udbytte. I det meget paalidelige Forsøg ved Haudrup er dog saavel Kærneudbytte som Halmudbytte og derfor ogsaa Kærneprocent lige stor for I og II. Ved Højbjerg og Sejersgaard har

Tabel 3. Oversigt over Kærne- og Halmudbyttet samt Kærneprocenten i alle Forsøgene.

Forsøgssted	Bygget høstet den	Kærneudbytte i Ctn. pr. Td. Ld.			Halmudbytte i Ctn. pr. Td. Ld.			Kærne pCt. af samlet Afgrøde		
		Ube-hand-let	I	II	Ube-hand-let	I	II	Ube-hand-let	I	II
1. Havdrup	10/8	28.5	30.1	30.1	48.7	53.1	52.9	36.9	36.2	36.3
2. Højbjerg	5/8	24.2	27.3	26.5	39.1	38.0	39.7	27.7	29.5	28.6
3. Sejersgaard . .	12/8	24.0	25.7	25.3	43.1	41.9	42.8	35.8	38.1	37.1
4. Høver	12/8	27.8	31.0	31.5	34.4	42.9	40.4	44.7	41.9	43.8
5. Brønderslev . .	12/8	13.7	15.9	16.0	31.7	36.1	36.2	(30.0)	30.0	(30.0)
6. Gjesing	14/8	21.2	24.0	22.5	30.1	31.8	31.5	41.8	43.4	41.7
Gennemsn. af 1—5	10/8	23.6	26.0	25.9	39.4	42.4	42.4	35.1	35.8	35.8

I givet mere Kærne og mindre Halm end II; den samlede Afgrøde er i begge Forsøg omtrent ens for begge Prøver, og maaske Forskellen derfor kan bero paa, at den ene Prøve er bleven tærsket lidt mere ren end den anden. Ved Høver er Forholdet det omvendte; her har I givet mindre Kærne og mere Halm end II. Forskellighederne er imidlertid i det hele ikke store, og da de gaar i modsatte Retninger, udjævner de i Gennemsnitstillene hinanden.

Hovedresultaterne af disse Forsøg i Sommeren 1908, sammenholdte med Resultaterne af Observationsforsøgene paa Bornholm 1907, er da følgende:

1. Ved Afsvampningen af Seksradet Byg, der i uafsvampet Tilstand viste sig at have 17 pCt. sribesygge Planter, er der gennemsnitlig naaet et Merudbytte af 2.3—2.4 Centner Kærne og 3.0 Ctn. Halm pr. Td. Ld. Værdien af dette Merudbytte kan anslaaes til ca. 15 Kr. pr. Td. Ld., medens de direkte Udgifter ved Afsvampningen paa en Anstalt efter bornholmsk Mønster kun er ca. 40 Øre pr. Td. Ld. En Sribesygeprocent af 17 er langtfra noget usædvanligt, tværtimod ligger dette Tal sikkert ikke langt fra Gennemsnitsprocenten af sribesygge Planter i uafsvampet Seksradet Byg her i Landet. Ved Afsvampning af det Seksradede Byg er der altsaa for en ringe Ulejlighed og Bekostning et meget betydeligt Udbytte at vinde.

2. Afsvampning ved 50—51° C. efter forudgaaende Ud-blødning i 3 + 10 Timer og Afsvampning ved 56—

57° C. uden Forbehandling giver omtrent samme Resultat baade hvad Spireevne, Sygdomsprocent og Udbytte angaar.

3. Af de nævnte to Metoder er Afsvampningen ved 56—57° C. uden Forbehandling af praktiske Grunde at foretrække. Dels giver den betydelig mindre Arbejde, og dels er den sikrere, fordi det i Praksis er meget vanskeligt at faa Udblødningen foretaget efter Recepten, og bliver den ikke det, tager Kornets Spireevne let Skade, eller man faar ikke den ønskede Nedgang i Sygdomsprocenten. En væsentlig Fordeel ved denne Fremgangsmaade er det ogsaa, at Kornet allerede $\frac{1}{2}$ Døgn efter Afsvampningen er godt »saatørt«.

4. Under Varmvandsbehandlingen maa Temperaturen imidlertid holdes meget konstant; den maa ingensinde gaa under 56 og ingensinde over 57° C.; i det første Tilfælde faar man nemlig ikke den ønskede Nedgang i Stribesygemængden, medens i sidste Tilfælde Kornets Spireevne lider mere eller mindre. En saadan konstant Temperatur kan ogsaa let opnaas i en Afsvampningsanstalt efter bornholmsk Mønster, hvor det benyttede Vandbassin er meget stort, og hvor man ved stadig Tilledning af Damp kan erstatte den Varme, der gaar bort. Imidlertid kræves der ubetinget, at man har et paalideligt Celsiustermometer og en paalidelig Mand til at passe dette og regulere Damptilførselen. Endvidere er det af Vigtighed, at det behandlede Korn afsvales hurtigt og tilstrækkeligt, inden det fyldes i Sækkene og køres hjem.

5. Udsæden af Seksradet Byg bør afsvampes hvert Aar. Man kan nemlig ikke vente at faa ethvert Spor af Stribesyge fjærnet, med mindre man vil behandle saa stærkt, at Byggets Spireevne lider meget betydeligt. Som Regel vil der efter Afsvampningen være ca. 1 pCt. stribesyge Planter tilbage, lidt færre eller lidt flere efter Omstændighederne. Dette ringe Antal syge Planter faar ganske vist ikke stor Betydning for Udbyttet i det paagældende Aar, men de danner Udgangspunkterne for Smitten af næste Aars Udsæd, og afsvampes denne ikke, kan Stribesygeprocenten let blive saa stor, at Udbyttet formindskes betydeligt. Ogsaa fra Nabomarker kan Smitten overføres med Vinden, saa selv om ethvert Spor af Stribesyge er fjærnet, vil Sygdommen lidt efter lidt indfinde sig igen.